

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀναγνόντων καὶ ὑπὸ τοῦ ὀλιγομηνίου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ. δρ. 35. Ἑξάμην δρ. 19. Τριμηνίως δρ. 10.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου Γρ. Δ. 50. Ἀγγλίας, Κύπρου καὶ λοιπῶν Ἀποικιῶν σελίνια 10. Ἀμερικῆς δολλάρ. 4. Λοιπῶν χωρῶν φράγκ. Γαλλικὰ 25. Ἑξάμηνιοι καὶ Τριμηνιοὶ ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ -- ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰομένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου δρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β'—Τόμος 30ος

Ἐν Ἀθήναις, 21 Ἰανουαρίου 1923

Ἔτος 45ον—Ἀριθ. 8

Η ΜΙΚΡΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ MARIE GIRARDET]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' (Συνέχεια)

Ὁ πρίγκηψ Ροδόλφος ἐργαζόταν στὴν βιβλιοθήκῃ του, ὅταν τρία ξαφνικὰ χτυπήματα ἀκούστηκαν στὴν πόρτα, πρᾶγμα ποὺ σήμαινε κάτι σοβαρό.

—Ἐμπρός!

Ἡ κυρία Ροζεμόντ μπήκε καὶ ὑποκλίθηκε. Ἦταν κόκκινη σὰν ντομάτα καὶ τόσο λαχανιασμένη, ποὺ μιλοῦσε μὲ κόπο.

—Υψηλότατε, εἶπε, φαντάζομαι πὼς δὲν ἐγκρίνετε τὸ παιγνίδι ποὺ ἐτοιμάζει αὐτὴ τῇ στιγμῇ ἡ Μεγαλειότης.

—Τι εἶναι πάλι;

—Ἡ Μεγαλειότης καὶ οἱ δύο φίλες τῆς γράφουν ἄσχημα πράγματα γιὰ τὰ σπουδαιότερα πρόσωπα τοῦ τόπου, καὶ τὰ κρεμοῦν στὸ λαιμὸ τῶν περιστεριῶν γὰρ τὰ μεταφέρουν στὴν πόλιν.

Ὁ ἀντιβασιλεὺς σηκώθηκε.

—Τι ἄσχημα πράγματα γράφουν;

—Γράφουν... Ὑψηλότατε, δὲ θὰ μὲ προδώσετε;

—Ὁχι, λέτε γρήγορα!

—Νὰ τι γράφουν: «Ἡ κυρία Ἀλβ... τσακώθηκε μὲ τὴν κόρη τῆς καὶ οἱ φωνές τους ἀκούγονταν στὸ δρόμο... Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν τσιμπᾷ παχύτατο μισθὸ καὶ στοὺς φτωχοὺς δίνει μοναχὰ τὸ ξένο χρήμα... Ὁ κόμης Σ. Μ. φορεῖ μάρτη περροῦκα γιατί τὰ μαλλιά του εἶναι κόκκινα...» —καὶ καθεξῆς.

—Γιὰ ὄνομα Θεοῦ, φώναξε ὁ πρίγκηψ. Τι ἀδιόρθωτο μυαλό! Ἐφυγαν τὰ περιστέρια;

—Τὰ περισσότερα εἶναι ἀκόμη ἀπάνω στὰ δέντρα, μὰ δὲ θ' ἀργήσουν νὰ πετάξουν... Ἐτρέξα νὰ εἰδοποιήσω τὴν Ὑψηλότητά σας εὐθὺς μόλις τὸ κατάλαβα.

—Κάματε πολὺ καλά.

Ἄν καὶ μέσ' στίς φλέβες του ἄναψε ἓνα εἶδος πυρετοῦ, ὁ ἀντιβασιλεὺς, φαινομενικὰ ἥσυχος, ἐκκρέμα-

σε μιὰ μακριὰ καὶ λεπτὴ καραμπίνα, ἀπ' τὴν πανοπλία ποὺ στόλιζε τὸν τοῖχο.

Ὅλοι ἤξεραν πὼς ἦταν τέλειος σκοπευτής.

Χωρὶς νὰ χάσῃ λεπτὸ, κατέβηκε στὸν κήπο.

Καθὼς τὸν εἶδαν, τὰ τρία κορίτσια ταραχτήκαν.

—Μίλλου ντὲ Νερβάλ καὶ Κάρολα ντὲ Λουί, σὰς συμβουλεύω νὰ γορίστε σπιτία σας καὶ νὰ ὁμολογήσετε τὴν ἀνοησία ποὺ ἐκάματε.

Δὲν τοὺς πέρασε ἀπ' τὸ μυαλὸ νὰ παρακούσουν. Κατέβασαν τὸ κεφάλι, ὑποκλίθηκαν καὶ ἔφυγαν.

—Ὅσο γιὰ σένα, Ζίνα, κοίταξε τι θὰ κάμω τώρα καὶ θὰ τιμωρηθῇς ἀρκετά.

«Μέτ' ἀπὸ τὰ κάγκελα τοῦ κήπου, ἡ Ζίνα εἶδε ἓνα διακονιστὴν...» (Σελ. 49, στ. γ')

Ἐνῶ ἡ μικρὴ βασίλισσα, χλωμή, παρακολουθοῦσε ὅλα του τὰ κινήματα, ὁ πρίγκηψ Ροδόλφος ἔφαξε μὲ τὸ βλέμμα τὰ δέντρα, εἶδε ἓνα λευκὸ περπεριστερί, ὅ, ἓνα κλαδί, ποὺ ἀπ' τὸ λαιμὸ τοῦ κρεμόταν ἓνα τετράγωνο χαρτί. Σκόπευσε καὶ πυροβόλησε.

Μερικὰ πομπουλά σκορπίστηκαν ἀνάμεσα στὰ φύλλα, ὕστερα ἓνα σωματάκι στριφογύρισε καὶ ἔπεσε μπρὸς στὰ πόδια τῆς Ζίνας.

—Ἀχ, θεῖε μου! στέναξε ἡ μικρὴ.

Τὸ περιστέρειο σπαρτάρησε μιὰ στιγμὴ, μὰ ἦταν πληγωμένο θανάσιμα καὶ σὲ λίγο ἔμεινε ἀσάλευτο.

Ὁ ἀντιβασιλεὺς ἐσκόλλησε τὸ ματωμένο χαρτάκι καὶ χωρὶς νὰ τὸ διαβάσῃ, τὸ ἔσχιζε.

—Ἄλλο τώρα! εἶπε.

Ἡ Ζίνα βούλωσε τ' αὐτιά καὶ ἔκλεισε τὰ μάτια.

Μὲ τὴν τουφεκιά, τὰ περιστέρια τρομαγμένα πέταξαν μακριὰ ἀπ' τὸ δέντρο τοῦ θανάτου.

Ὁ ἀντιβασιλεὺς σκόπευσε καὶ πάλι. Καὶ πάλι τὸ χτύπημά του πέτυχε: Δεύτερο πουλί, τραυματισμένο, ἄφησε κραυγὲς γεμάτες ὀδύνη καὶ ἀγωνία.

Ἡ μικρὴ βασίλισσα θέλησε νὰ φύγῃ, μὰ ὁ θεὸς τῆς τὴν ἐπρόσταξε νὰ μείνῃ.

Τὴν ἔπιασαν τὰ δάκρυα.

—Ἀχ! τὰ περιστέρια μου! Τὰ περιστέρια μου!

—Σὺ μόνη σου τὸ θέλησες!

Σὲ λίγο τέσσερα-πέντε πουλιὰ ἐψυχροῦσαν πάνω στὴ γλῶσσά τοῦ κήπου.

Μόνο ἓνα περιστέρειο ἔμεινε ἀκόμη καὶ κάτω ἀπ' τὸ λαιμὸ τοῦ τρομουλίου κρεμασμένο τὸ τετράγωνο χαρτάκι.

Καὶ πάλι ὁ ἀντιβασιλεὺς πυροβόλησε, μὰ αὐτὴ τὴ φορά ἀπέτυχε. Ἡ σφαῖρα δὲν ἄγγιξε τὸ πουλί. Ἐκείνο τινάχτηκε καὶ πέταξε γρήγορα πρὸς τὴν πόλιν.

Καθὼς πετοῦσε γυροῦντας γὰρ βρῆ τὴν διευθυντή του, φάνηκε σὰ

νά ζυγιαζόταν μία στιγμή κι' ύστερα κατέδρασε ἴσα σ' ἕναν κήπο.

—Ο πρίγκιψ κούνησε τὸ κεφάλι:

—Ποὺς ξέρει τί ἀνοησία θὰ μεταδώσει τώρα.

—Μπορῶ νὰ φύγω; ρώτησε κλαίγοντας ἡ Ζίνα.

—Ναι, πῆγαινε στὰ βασιλικά σου καθήκοντα κι' αὐτὸ ὅς σοῦ χρησιμεύει γιὰ μάθημα.

Ἡ Ζίνα ἔφυγε. Κλείστηκε στὸ δωμάτιό της κι' ἔκλαψε ὡς δούλου μιά φοβερὴ ἡμιικρανία τὴν ἀνάγκασε νὰ πέσει στὸ κρεβάτι.

Γιὰ πρώτη φορά ὁ θεῖος της τῆς φέρ-

«Ἡ καλωσύνη εἶναι ἡ ὡμορφιά τῆς ψυχῆς.»
(Σελ. 49, στ. γ'.)

θηκε ἀδυστηρά. Μὰ ἡ Ζίνα δὲ μνησικακοῦσε γι' αὐτό, γιατί ἔκρινε πὼς αὐτὴ μόνο ἔφταιγε. Καὶ καταδίκασε τὸν ἑαυτὴ της γιὰ τὴν πράξη ἐκείνη ποὺ τῆς ἐτοίχισε τὸ θάνατο τῶν ἀγαπημένων της πούλων.

Τὰ μικρά τους πτώματα τὴν ἀκολουθοῦσαν ὡς καὶ στὸν ὕπνο της κι' ἡ Ζίνα θαρροῦσε πὼς τ' ἀκούγε νὰ τῆς παραπονιῶνται στὴν ἀγωνία τους.

Μέσα στὴν ἀοριστία τῆς νυκτὸς καὶ τοῦ οὐαίρου, ἔπαιρναν μικρὲς ἀνθρώπινες μορφές, τριγύριζαν τὴ Ζίνα καὶ ἔλεγαν:

—Κάτω ἡ Βασίλισσά μας!... Αὐτὴ μᾶς ἐδολοφόνησε!

Ἐβγνιζε λουραμένη στὸν ἰδρώτα, σὰ νάχε ἕναν σιδερένιο κλοιὸ γύρω στὸ κεφάλι της.

Μέσα στὴν ἀπόλυτη νυχτερινή σιγή, οἱ φανταστικὲς φωνές δὲν ἀντηχοῦσαν πιά.

Τώρα ἡ Ζίνα δὲν ἀκούγε παρὰ μόνο τὴ φωνὴ τῆς συνείδησής της.

Ἡ αὐγὴ γλῶμαισε στὸν ὀρίζοντα κι' ἡ μικρὴ δὲν εἶχε ἀκόμη ξανακοιμηθεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Μία παραίτηση

Κατὰ τίς ὁκτὼ τὸ πρωῒ, ὁ ἀντιβασιλιάς παρουσιάστηκε στὴν ἀνιψιά του.

Καθὼς εἶδε τὴν παραγμένη φυσιογνωμία του, ἡ Ζίνα κατὰλαβε πὼς κάτι σοβαρὸ εἶχε συμβεῖ. Ἐμεινε γιὰ λίγο σιωπηλὸς. Ἡ μικρὴ δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν ρωτήσῃ.

Τέλος ὁ πρίγκιψ ἔλυσε τὴ σιωπὴ. —Φάνηκες πὼς μετανοιῶσες γιὰ τὴ διαγωγή σου, Ζίνα, εἶπε. Μὲ μεγάλη μου ὁμως λύπη θὰ σοῦ ἀναγγεῖλω, ὅτι ἡ πράξη σου εἶχε πολὺ ἄσχημ' ἀποτελέσματα.

Ἡ μικρὴ, κατάχλωμη, ἔνωσε τὰ χέρια.

—Τί συμβαίνει, θεῖε μου;

—Διάβασε μόνη σου.

Πῆρε μιά ἐπιστολὴ ποὺ τῆς ἔτεινε ὁ θεῖος της καὶ διάβασε:

«Υψηλότατε,

«Ἐὰν εἶχατε ἀφορμὰς ἐναντίον μου, ἡδύνασθε νὰ μοῦ ἐμιλήσατε ἀπ' εὐθείας. Αἱ περὶ ἐμοῦ κρίσεις, τὰς ὁποίας μία περισσότερὰ τοῦ βασιλικοῦ πτηνοτροφείου ἔφερε μέχρις ἐμοῦ, μὲ θίγουν, ὥστε νὰ μὴ δύναμαι, παλαιὸς ἐγὼ πολίτευόμενος, νὰ τὰς δεχθῶ. Μὲ ἀληθινὴν ὀδύνην εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ υποβάλω πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν τὴν παραίτησίν μου ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Βασιλεὺς ντὲ Μερὸν.»

Ἡ Ζίνα ἔδωσε πίσω τὴν ἐπιστολὴ καὶ εἶπε ταπεινά:

—Ὀὐ πρέπει νὰ γίνῃ, θεῖε μου;

Ἐξήγησε στὸ Βασιλεὺς πὼς δὲν ἔκαμα, τὸ ἔκαμα χωρὶς κακὴ πρόθεση. Εἶμ' ἐτοιμὴ νὰ ἐπανορθώσω... νὰ τοῦ ζητήσω συγγνώμη.
(Ἐπεται συνέχεια.)

ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΨΙΨΙΝΑ

Μαύρη 'ναι σὰν τὸ χελιδόνι κι' οἱ τριχὲς της λαμπροκοποῦν καὶ στὸ σκοτάδι, ὅταν νυχτώνει, σπίδες τὰ μάτια της πετοῦν.

Μᾶς ἀγαπᾷ καὶ μᾶς γνωρίζει, μὰ δὲ χωνεύει τὰ στεράβια καὶ τὸ χερσὶν γκαρτσουρίζει ποὺ τὰ μουστάκια τῆς τραβᾷ.

Νὰ τὴ χαϊδέψῃ ὁμως ἂν τύχῃ, πλάϊ στὸ παιδάκι τὸ καλὸ στελεῖ, καὶ τ' ἀγριὸ τῆς νύχτι βελούδο γίνεται ἀπαλὸ.

Μὰ τὸ παιδί γιὰ μάθημά του πρέπει νὰ τῷ χεῖ, ὅτι μορεῖ κι' ἀπ' τ' ἀπαλὸ βελούδο κάτου νύχια ποὺ κρύβονται νὰ βοῇ.

Μ. Α. Σ.

ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

[ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΠΟΥ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗ Ε.]

Ἀγαπητέ μου φίλε,

Κοντεύει ὁ Ὀκτώβρης κι' ἀκόμα δρίσκονται στὸ χωριό. Ὁ πόρος βέβαια εἶ με κρατάει ἐδῶ πέρα, ὅπου τὸ κῶμα ἀγρίεψε καὶ τὰ συννεφὰ ὁλοένα πυκνώνονται πάνω ἀπὸ τὸ παλιὸ τὸ Κάστρο. Ξέρεις ὅτι τὸ φθινόπωρο εἶναι ἡ χειρότερη γιὰ μένα ἐποχὴ καὶ μάλιστα ἐδῶ στὴν ἐξοχὴ ποὺ ἡ ζωὴ κυλάει μονότονα χωρὶς τὴ θέρη καὶ τὴ βοή τῆς Ἀθήνας. Τὶ νὰ σοῦ πῶ δ' ὡς! Ὅσο φύγουν οἱ οἰκογένειες μὲ τὴν ἀπειλὴ τοῦ χειμῶνα, ὅσο ἐρημώνεται ὁ γιάλος, τόσο μὲ δένει μὲ τὰ φτωχὰ ταπεινὰ κάτασπρα ἐδῶ σπιτάκια μὴ ἀγάπη τρυφερή. Νὰ γεννηθῇ ἀράγε γιὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς τύχης μας; δὲν τὸ ξέρω. Ἐκεῖνο ποὺ ξέρω εἶναι ὅτι νοιώθω κάποιον πόνο, ὅταν περνῶ καὶ βλέπω ἔρημες σιωπηλὲς τίς στενὲς ροῦγες ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ ἀντιλαλοῦσαν τὰ τραγοῦδια τῶν κοριτσιῶν. Εἶναι μὴ ἀλλοτὴ τὸς ἀπότομη, ὥστε ἐγὼ ποὺ αἰσθάνομαι τὴ θλίψη της—ἂν καὶ ξέρεις ὅτι ἀποφεύγω καθε ἀνθρώπινη ταρχή—θέλω νὰ νομίζω ὅτι καὶ τὰ πολιτισμολογμένα σπιτάκια τὴν αἰσθάνονται καὶ τὴν πονοῦνε κι' αὐτά.

Οἱ μπαξέδες ἔρημοι, οἱ περιπατοὶ νεκρωμένοι, στὸ γιὰ δὲ τίποτε δὲν σκοντάρει τὸ ἄγριο κῶμα, καμμιὰ φωνή, κανένα γλοῦκο, πονετικὸ τραγοῦδι. Οἱ ξένοι ἔφυγαν, οἱ χωριανοὶ σὲς δουλιές των' γιὰ λίγες ἡμέρες ὁ θάνατος ἐπλάκωσε βαρὺς.

Σήμερα τὸ φεγγάρι λαμπροκοποῦσε μὲ τὴν παλιὰ κλοκαϊριάτικη χάρη. Κατέδρασε στὴν ἀμμουδιά ἔλσα καποια θαρροῦλα καὶ τράβηξα μονάχος μου ἀντικρὺ στὰ σπιτία. Ἀφῆσα τὰ κουπιά καὶ κοίταξα τὸ χωριό: γερμένο σὲ ὕπνο βαθὸ μέσα στὸ φεγγαρόλημα τοῦ φεγγαριοῦ, δὲν ἄφινε κανένα φῶς, καμμιὰ φωνή. Ἡ θάλασσα ἔρημη. Καμμιὰ βάρκα κανένα πλιν, κανένα κῶμα ἀρμονίας κάποιος γλοκεῖας θαρκαρόλας. Μὴ θλίψῃ μ' ἔσφιξε: θέλησα νὰ γυρίσω πίσω ἔλαμνα χωρὶς κρότο νὰ μὴν ταράξω τὸν ὕπνο γύρω ἄραξα τὴ βάρκα καὶ γύρισα πρὸς τὸν ὕπνον στὸ σπιτί. Κι' ἦταν μόλις δέκα ἡ ὥρα!

Θὰ μείνω λίγες μέρες ἀκόμη κι' ὅστερα θὰ φύγω· τὸ θεωρῶ σὰν λιποταξία ν' ἀφήσω ἀμέσως τὸ χωριὸ τώρα ποὺ ἔμεινε ὁλομόναχο. Θὰ τοῦ κρατήσω ἀκόμη γιὰ λίγο συντροφιά ὅχι γιὰ νὰ τὸ ξεπνήσω ἀπὸ τὴν χειμερινὴ νάρκη,—εἶμαι ἀνίκανος γι' αὐτό,—ἀλλὰ γιὰ νὰ μοιρασθῶ μαζί του τὴ θλίψη. Θὰ ἴδω τὴ συννεφιά νὰ πλακώνῃ τὸν οὐρανὸ καὶ τὸ κῶμα νὰ θολώνῃ στὸ

πρωτοβόρῃ· ἔπειτα θὰ ἔρθω σὺ τοῦ: μὲ περιμένει ἡ καμαρούλα μου, τὸ γραφεῖο καὶ τὰ βιβλία μου.

Σὲ φιλῶ Κορδιανὸς
Καὶ γιὰ τὴν ἀντιγραφὴν,
ΙΩΑΝΝΗΣ Ο. ΚΑΚΡΙΑΝΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΟΧΟΛΟΓΙΑ

Ο ΑΦΕΝΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑΝΤΗ

Ποῖος θὰ τοῦ τῶλεγε καὶ θὰ τὸ πίστευε, συλλογιζότανε ὁ Κωσταντῆς. Μὰ τί τὰ θέλεις, ὅπου φτωχὸς κι' ἡ μοῖρα του· εἶχε ἴδιον ὅποιος τὸ εἶπε. Ἔτσι εἶναι. Μαῦρα καὶ στὸ σπῖτι, σκοτεινὰ καὶ στὴν ἐξοχίαν. Κι' ἕνα σκελετὶ ἔχει, ποὺ τὸν δαγκώνει στὴν καρδιά, γιατί τόσοι καὶ τόσοι εἶναι στὴν ἐξοχίαν κι' αὐτὸς βρέθηκε ν' ἀρρωστήσῃ!

Κι' ἔπειτα τὸν τρώει καὶ τῆς μάννας του ἡ ἔγνοια. Φτώχεια κι' αὐτὴ τώρα στὰ γεράματα της... Κι' ἄλλες κι' ἄλλες ἔγνοιες καὶ μαρτύρια τῆς καρδιάς.

Τὶ θυμᾶται ὅλα, ἕνα-ἕνα, ἀπὸ τὴν ἀρχή. Τὸ βράδυ, σὺν ξεζεφε τὰ δυὸ του τὰ βοϊδάκια, τὸ Μαρτίνη καὶ τὸ Μελισσηνὸ, μὴ λιανοδροσιὰ εἶχε πιάσει. Ἐλπιεζε στὸ καλὸ καὶ τοὺς ἔριξε νὰ φάνε. Ὑστερα, σὺν ξεϊδρωσάν, τῆδε γὰρ πάλε καὶ τὴ πῆγε νὰ τὰ ποτίσει σ' ἀλλὰ. Δὲν ἐδρεχε. Μὰ ὁ οὐρανὸς ἦταν μαῦρος καὶ βροντὲς ἀκουγόταν ἀπόμακρα. Κι' ὁ ποταμὸς θολός,—μακρὰ ἔχε βρέξει,—θολὸς-θολὸς ἀχολογοῦσε. Σὺν ἦσαν τὰ βόδια καὶ χορτάτα ἀποτραβήχτηκαν ἀπὸ τὸ νερό, ἔτρεψαν πάλε γιὰ τὸ καλὸ βι. Τᾶμπας μέσα. Γιόμισε χορτάρι τὰ παχυνά. Καί, «φρόνιμα τοῦδεῖπε, μὴν χτυπήθῃς στὴ μοιρασιά. Τ' ἀκούτε;» Κλείδωσε τὴν πόρτα ἀπόξω. Καὶ πετάχτηκε στὸ καλὸ τοῦ Μιχάλη.

—Ἐ, Μιχάλη, Μιχάλη! τοῦ φῶναξ ἀπόξω. Μέσα εἶσαι;

—Μέσα, μέσα. Ἐλ, Κωσταντῆ.

Ἐσπρωῖς τὴν πόρτα τοῦ καλοῦ τοῦ καὶ μπῆκε μέσα.

—Καλησπέρα, Μιχάλη

—Καλησπέρα, Κωσταντῆ.

Μία φωτιά ἦταν ἀναμμένη κοντὰ στὸν τοίχο. Ἀλλ' ὀριζόμεν στὴ φωτιά ἔβγαζε φλόγες κι' ἔφεγγε μέσα ἡ καλύδα. Μὴ βουκένετρα ἀκκουμπισμένη στὸν τοίχο. Δυὸ βόδια παρακάτω ἔτρωγαν χορτάρι στὰ παχυνά τους. Κι' ὁ Μιχάλης καθιστὸς σταυροπόδι μπροστὰ στὴ φωτιά, ἔκοθε σφήνες ψωμὶ καὶ τίς ἔδραζε δίπλα στὴ φωτιά νὰ τίς κάνει πυρομάδες (φρυγανιές). Καὶ τὸ φαί του ζεσταίνονταν στὴ φωτιά.

—Κάθῃς, Κωσταντῆ, νὰ φάμε κι' ὅλα.

—Ὁχι, Μιχάλη. Δὲν εἶμαι γιὰ κα-
θησιό, οὐτε καὶ γιὰ φαί. Θὰ φύγω γι'

ἀπάνω. Ἐχω τὴ μάννα μου ἄρρωστη. Ἦρθα νὰ σοῦ δώσω τὸ κλειδί ἀπ' τὴν καλύδα. Ἐχε τὸ νοῦ σου καὶ κατὰ κεί. Κι' ἂν δὲν βαριέσαι, λάβε τὸν κόπο καὶ σὺς ρίξ' τους καμμιὰ φορὰ χορτάρι.

—Μπα, γιατί ὅχι; Μεγάλη δουλειὰ κι' αὐτή;

—Ἀς εἶσαι καλά, Μιχάλη. Τὴν ἔχω ἄρρωστη. Δὲν ἔρω τί γίνεται. Καλὴ νύχτα, Μιχάλη.

—Φεύγει; Στὸ καλὸ, Κωσταντῆ. Μὴ σὲ μέλει γιὰ ἐδῶ.

Ἐβγήκε ἔξω ὁ Κωσταντῆς, ἔκλεισε τὴν πόρτα κι' ἔφυγε γιὰ τὸ χωριό. Στὸ δρόμο καθὼς πῆγαινε, τυλιγμένος μὲ τὴν κάπα του, τὸν κτυποῦσαν πότε-πότε χοντρές στάλες νεροῦ στὸ πρόσωπο, ἐρχόμενες ἀπὸ τὰ μαῦρα σύννεφα. Σκυτάδι, πίσσα. Μὰ τὰ πόδια του τὸν εἶχαν γνώριμο τὸν δρόμο καὶ περπατοῦσαν ἑλεύτερα.

—«Ἀς βρέξει ὁ Θεός», ἔλεγε καὶ τραβοῦσε. «Ὁ ἀπαλήθει καὶ ἡ γῆς καὶ θὰ καμώνεται καλὴτερα τὸ χωράφι». Κι' ὁ νοῦς του φτεροῦγισε στὸ Θεριστή, στὸ βλογημένο μῆνα. Καὶ μὲ τὸ νοῦ του εἶδε τὸ χωράφι του μὲ καρπὸ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Καὶ τὰ στάχυα μὴ πιθαμὴ τὸ καθένα. «Ρίξ' τὸ σῆρι, εἶπε μὲ τὴν καρδιά χαρούμενη, σ' ἄμπάρι τοῦ Θεοῦ καὶ μὴν τὸ συλλογίζεσαι. Μία ὀκτὰ σπέρνεις, δέκα θερίζεις. Δέκα σπέρνεις, ἑκατὸ θερίζεις.» Ὅλα πάνε καλά σὺν εἶναι ἐκτὴ ἀπ' τὸν Θεό».

Τὶ βροχὴ ἦταν ἐκείνη ὅλη τὴ νύχτα! Κι' ἡ μὴν ἀχολογὴ ὁλοθε. Κοσμοχαλασιά. Κατέβασαν οἱ ρεματιὲς κι' οἱ λάκκοι χαλίκια, πεῖλα ὁλόρθα καὶ πέτρες ἀπειρες. Κι' ὁ ποταμὸς τὸ ἴδιο. Καὶ στὴν ὁρμὴ τους ἔξέσπασαν στὸν κάμπο. Ἐφαγαν τὸ χῶμα. Καὶ τὸν ἐγέμισαν χαλίκια. Πέτρες, πέτρες ὅλο πέτρες. Ἐκεῖ ἦταν καὶ τὸ χωράφι τους, τὸ καλὸτερο χωράφι τους, ποὺ τοὺς γέμιζε τ' ἀμπάρια. Πάει κι' αὐτό. Πάει καὶ τὸ καλὸ τοῦς. Πάνε καὶ τὰ βόδια τους. Ὅτε φάνηκαν τὰ μαῦρα. Ὅτε καὶ ὁ δόλιος ὁ Μιχάλης μὲ τὰ δικά του. Καταδόθη τὸ ποτάμι!

Τοὺς κόπηκε τὸ ψωμί.

—Μάνα, θὰ ταξιδεψῶ. Τώρα δὲ μᾶς βαστάει ὁ τόπος. Ζεβγάρι ὅχι, χωράφι ὅχι. Πῶς θὰ ζήσουμε; Κεῖ ἡ μάννα τοῦ τὸν ξεπροβόδησε γιὰ τὴν ἐξοχίαν μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια καὶ τὴν πίκρα στὴν καρδιά.

Σὲ νῆταν χιτὲς τὰ θυμᾶται ὅλα.

Στὴν ἐξοχίαν τῆς δουλειᾶς. Τὸν πῆρε ζυμωτὴ ἕνας φοβερῆς.

Ἦσαν μὲ φῆς τὸ βράδι ἦταν καλά. Μὰ καλὰ νὰ λέμε γιὰ νὰ καλομελετᾶμε. Ἀπότομα μπῆκε σ' αὐτὴ τὴ δουλειά, μὴν ἀνημπόρια καταλάβαινε.

Σὺν τελείωνε τὸ ζῶμα, μὴ κομμά-
ρα τὸν ἔπιανε. Ὅλο τὸ κορμί του σκοτωμένο.

Μὰμποροῦσε νὰ πεί λόγος; Ὁ ἄλλος τὸν ἐπλήρωνε νὰ δουλεύει. Ὅταν ἐδούλευε στὰ χωράφια του, ἦταν ἀλλοιῶς. Δὲν εἶχε ἀφεντικό. Δούλευε ὅσομποροῦσε. Καὶ νὰ τώρα ποῦπασε στὸ στρώμα, τί θὰ τοῦλεγε τάχα ὁ μάστορὸς του; Κάτω στὸ μαχαζὶ ὁ ἄλλος ὁ ζυμωτὴς δούλευε. Ζόμωνα τὸ χαμσοῦρι. Κι' αὐτὸς κοίτουσαν ἀνήμερος στὸ στρώμα: Τὶ τὸν ἤθελαν ἐκεῖ μέσα σὰ δὲνμποροῦσε νὰ δουλέψει; Ὁ δουλευτὴς πρέπει νὰ εἶναι σίδερο. Ἀμα ἄρρωστήσῃ τί τὸν θέλουν;

Ἀνοίξε ἡ πόρτα καὶ φωτίστηκε ἡ κάμαρη. Σὲ μὴ γωνιά μὴ φάθα εἶναι στρωμένη κι' ὁ Κωσταντῆς ἔαπλωμένος καὶ σκεπασμένος μὲ τὴν κάπα του. Δίπλα μὴν ἄλλη φάθα. Καὶ μὴν κουβέρτα βρίσκεται καταπῶς τὴν ἄφησε ὅταν σηκώθηκε κείνος ποὺ κοιμάτανε; ὁ ἄλλος ζυμωτὴς, ποὺ δούλευε τώρα κάτω, στὴ σκάφη. Ἐνα παράθυρο φάνηκε κλεισμένο μὲ ξύλινα παραθυρόφυλλα καὶ μὲ κουρέλια τρυπωμένα σὲς χαραγματιές. Κοντὰ στὸν ἄρρωστο ἕνα κανάτι μὲ νερό. Κι' ἕνα λυχναρί σκυρμένο.

Καθὼς ἀκουσε ν' ἀνοίξει ἡ πόρτα. ἔσπεπασε τὸ κεφάλι του ὁ Κωσταντῆς καὶ κοίταξε: Τ' ἀφεντικό του! Τὸν ἔπιασε ἕνα καρδιοχτύπι. Ἐκανε νὰ σηκωθεί.

—Κάθῃς, κάθῃς. Δὲ θέλω, μὴ σηκώνεσαι. Πῶς εἶσαι;

Ἐροκατάπτε μὴν φορὰ καὶ τ' ἀπάντησε:

—Ἐ, λέω καλότερα ἀφεντικό. Μὰ ὁ πονοκέφαλος δὲν μ' ἀφίνει.

—Καλὰ. Δὲν εἶναι τίποτα. Θὰ περάσει. Ἐβγαίνεις ζεστὸς ἀπὸ τὸ φοῦρο ὅςω δίχως παναφόρι καὶ κρουλόγησες. Νὰ φυλάγεται. Γενάρης τώρα. Νὰ ἴδομε πῶς θὰ πᾶς ἀπόψε κι' ἀγριο πείρουμε καὶ γιατρό... Ἐστειλα καὶ γιὰ γάλα... Νὰ σοῦ φέρουν μὴν κούπα.

Βγήκε πάλε ἔξω ὁ ἀφεντικὸς κι' ἔκλεισε τὴν πόρτα. Καὶ κατέδρασε κάτω στὸ μαχαζὶ του. Καὶ στὸ τεζάκι ποὺ καθότανε, συλλογιζότανε: «Πρέπει νὰ κοιτάξω νὰ τὸν κάνω καλά αὐτὸν τὸ ζυμωτὴ. Καὶ γιατρό ἀκόμα νὰ τοῦ φέρω. Δουλεύει γιὰ δού. Δὲν μὲ συμφέρει νὰ τὸν χάσω».

Κι' ὁ Κωσταντῆς πάλε συλλογιζότανε: «Νά, ἀφεντικό μάλισμα! Πονεῖ γιὰ τὸ δούλο του. Γιατρό, γάλα... Τὶ ἄλλο θέλεις; Ποῖος θὰ τὰκανε αὐτά; Σὺν παιδί του μὲ κοιτάει. Χρυσὸς ἄνθρωπος, χρυσός. Ἐστιμωσὴν δὲν ἔχει».

Μεσοβόρι, 1921.

ΘΑΝ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΘΕΟ

Αγαπητοί μου,

ΥΡΙΖΩ από ένα περίπατο στην γλυκειά λιακάδα του Γενάρη. Τι άνοιξάτικός καιρός! Ούτε ένα συννεφάκι στο χερσογαλάζιο

θόλο. Κάπου-κάπου μόνο φουσάει νας βοριάς ελαφρός σαν την αύρα. Και στα βουνά τα χιόνια έχουν λιώσει. Μόνο έδω κι' εκεί ξεχωρίζει κανείς καμμιά άσπρίλα που έπιμένει. Μα όλες θα λυώσουν σε λίγο, αν επιμείνι κι' ο θερμός αυτός ήλιος... Δεν είδα, δεν έτυχε να ιδώ, μα μου φαίνεται πως θάνθισαν κι' οι μυγδαλιές... Είναι μαγεία αυτές οι ήνυχες, οι φωτεινές, οι γλιαρές μέρες του Γενάρη, σωστές άλκυονίδες μέσ' στο χειμώνα την καρδιά.

Κι' όμως οι γρίπες δίνουν και παίρνουν· οι επιδημίες απλώνονται άνησυχαστικά· τα σχολεία μένουν κλεισμένα κι' οι άνθρωποι περνούν σκοπτικοί, ανήσυχoi και φοβισμένοι όπου είναι συνωστισμός. Από τον περίπατό μου, γυρίζω με δυο εντυπώσεις διαφορετικές. Είδα την εὐτυχία που μου έδειχνε η γιορτινή ήλιολουσμένη Φύση· είδα και τη δυστυχία που δέρνει τα φτωχά ανθρώπινα πλάσματα. Μα δεν είναι παράξενο πράγμα να δυστυχοῦν άνθρωποι κάτω από τέτοιον ουρανό, από τέτοιον ήλιο, σε τέτοια φύση, σε τέτοιο κλίμα; Δεν είναι άμαρτία, όλη αυτή η χρυσή εὐτυχία που σπάταλος σκορπά ο ουρανός να πέφτει στη γη σε μαύρη δυστυχία... Και θυμήθηκα το λόγο ενός σοφοῦ: «Ο άνθρωπος δεν ξέρει να ζήσει. Γι' αυτό είναι τόσο δυστυχισμένος στη ζωή. Κι' όμως ο Θεός του έδωσε όλες τις εὐτυχίες!»

Αυτό είναι! Δεν ξέρουμε να ζήσουμε. Κι' ενώ ο Θεός μας έδωσε όλα τα μέσα για νάμαστε σὶν κόσμο του εὐτυχισμένοι, εμείς καταφέρνουμε να μη χρησιμοποιούμε σχεδόν κανένα και, με τα ίδια μας τα χέρια, να δημιουργούμε μια δυστυχία, που βέβαια δεν είναι θέλημα του Θεοῦ, ούτε και έργο του. Κι' η μεγαλύτερή μας άνοησία είναι που απομακρυνθήκαμε από τη Φύση, σχεδόν απ' αυτό το Θεό. Σωρευθήκαμε σε πόλεις, σιβαχτήκαμε σε πνιγρές κάμαρες, φορτωθήκαμε ένα σωρό ρούχα, ξεχάσαμε τον καθαρό αέρα, αφήσαμε την καλλιέργεια της γης στους χωρικούς που τους θε-

ωρούμε σαν έλλοτες, —ενώ αυτοί είναι οι προνομιούχοι, —άχρισμα τα εμπόρια και τις βιομηχανίες, κνηγήσαμε το χρήμα, νοθεύσαμε τα άγνα τρόφιμά μας, αγαπήσαμε ένα σωρό δηλητήρια —από το σπίρτο ως τον καπνό,—που τα καταντήσαμε απαραίτητα, οικήκαμε στις εξαντλητικές διασκεδάσεις, διμιοιργήσαμε μια φοβερή βιοπάλη, κουράσαμε το μυαλό μας και το σώμα μας, εξασθενήσαμε, καταφύγαμε για να δυναμώσουμε στα γαιτρικά και—το χειρότερο απ' όλα,—για να μπορούμε να επαρκούμε στην τεχνητή και ψεύτικη αυτή ζωή, που δεν θέλει παρό χροῖμα, επιχειρούμε κάθε τόσο φοβερούς, εξοντοτικούς και άρπακτικούς πολέμους!

Και το αποτέλεσμα; Το είδαμε και το βλέπουμε καθεμέρα: Οι άρρώστειες, οι επιδημίες, οι θάνατοι, οι παραφροσύνες, η φτώχεια των περσοστέρων ανθρώπων, η αθλιότητα, η δυστυχία! Κατάντι να βλέπουμε τον ουρανό άσυννεφιαστο, τον ήλιο λαμπρό, τη φύση γιορτινή, και να πορούμε: πώς μπορεί να γιορτάζει η Φύση ενώ τα πλάσματά της είναι τόσο δυστυχισμένα; Και να θυμόμαστε τις γρίπες, τους εξανθηματικούς, τους προσφυγικούς συνεικημούς, το κτηρικό κύλισμα της δραχμής, τις ακρίβειες, τις στερόσεις, όλα μας τα δεινά, και να μη μπορούμε να χαρούμε ούτε όταν η ανθισμένη μυγδαλιά μας θυμίζει την άνοιξη που έρχεται! Και να λέμε: «Έρχεται η άνοιξη... ποιος ξέρει πως θα μάς βρῇ!... Έρχεται το καλοκαίρι... ω, δυστυχία μας τι έχει να γίνει το καλοκαίρι!»

Σεις βέβαια όχι... Τα παιδιά είναι άφοβα, άνύποπτα κι' αβουόδεξ. Από πολλούς όμως μεγάλους θα τάκουσχετε αυτά και σε πολλά πρόσωπα θα είδατε τη θλίψη, την ανηυχία το φόβο... Και γιατί; Γιατί, αφού η Φύση είναι τόσο φιλόστοργη κι' ο Θεός φαίνεται πως τόσο μάς αγαπά;... Το είπαμε· γιατί δεν ξέρουμε να ζήσουμε! Και πληρώνουμε την αμάθεια, την τύφλωση και την άνοησία μας. Αλλά ως πότε μπορεί να βαστάξη αυτό;... Εγώ δεν πιστεύω πως ο άνθρωπος θα επιμείνι επ' άπειρον να ζῇ έτσι άφύσικα και παρὰ το θέλημα. Εκείνου που τον έφερε σὶν κόσμο για να είναι εὐτυχισμένος, Αργά η γρήγορα θα ξαναγυρίση στη Φύση και σὶν Θεό. Δεν λέγω βέβαια πως θα γίνει πάλι τρογλοδύτης όπως ο προϊστορικός άνθρωπος η νομάς. Αλλά θα παραδεχθῇ ένα μέσον όρο και θα ζῇ σὶν μέλλον πὶν ανθρωπινά. Θάψῃ προ πάντων το σίβαγμα στις μεγάλες πόλεις, θάπλωθῇ στην

ύπαιθρο χώρα, θα κάνη λιγότερα εμπόρια και περισσότερη παραγωγή εργασίας, θα συμφιλιωθῇ, θα συμβιβασθῇ με το γείτονά του ώστε να λήθουν οι πόλεμοι, και θα καλλιεργῇ τη γῆν μοιραζόμενος τὸ προνόμιο με το χωριάτη. Κι' αν ο χωριάτης θα γίνει πὶν πολιτισμένος άνθρωπος, αλλά κι' ο πολιτισμένος θα γίνει... πὶν χωριάτης. Τότε μόνο θα λιγοστέψουν, αν δεν θα εξαλειφθουν εντελώς τα δεινά. Ούτε άρρώστειες μεγάλες σὶν κόσμο, ούτε φτώχειες. Και κανένα τότε δεν θα φοβίξη το καλοκαίρι που έρχεται. Όλοι θα χαίρουν τις γλυκειές ήμέρες του χειμώνα, όλοι θα συμμερίζονται τη χαρά της ανθισμένης μυγδαλιάς!

Σας ασπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΩΝ ΓΛΑΡΩΝ

[Μυθιστόρημα του Ακαδημαϊκού JULES SANDEAU

Σ'. (Συνέχεια)

Λέμε συνήθως πως μια νύχτα δεν είναι τίποτα, πως περνά εύκολα. Μ' αυτό μπορούν να το λέν' εκείνοι που τους περιμένει κρεββάτι αναπαυτικό και καλή κέσρα σε σπῆτι άσφαλισμένο. Πως να το πῇ όμως κι' εκείνος που Παλάτι έχει το βουνό

Και σκέπασμα τον ουρανό, και στρώμα λίγα φύκια κι' έλπιδα καμμιά...

Η ήμέρα, καθώς είπαμε, ήταν ζεστή· η νύχτα όμως ψυχρή και σκοτεινή.

Ζιχρωμένα στη ρίζα του ψηλού βράχου, τα παιδιά έτρεμαν κι' έκλαιγαν. Ο Στέφανος μάλιςτα, με τα καλοκαιρινά του, άρχισε να τουρτουρίζη και να συλλογίζεται πως τα έρημονήσια δεν είναι και τόσο ευχάριστα όσο νόμιζε πριν. Ο Κουπιός τότε έδγαλε το σακάκι του και τῆρριξε στους ώμους του Στέφανου. Ο Χριστός είπε πως όποιος έχει «δύο χιτώνες» πρέπει να δίνη τον ένα σὶν «μη έχοντα». Ως όποιος έχει ένα μόνο, δεν είναι υποχρεωμένος να δίνη παρὰ το πολύ-πολύ τον μισό. Κι' όμως ο Κουπιός έδωσε όλόκληρο το σακάκι του.

Καταλάβαινε, βλέπετε, την εδθόνη του κι' έκανε ό,τι μπορούσε για τα παιδιά εκείνα που τα πήρε σὶν λαιμό του. Είχε όμως και τα προτερήματα του ο μικρός Κουπιός. Και τώρα θα ιδῆτε πόσο άξίζει, στην ώρα του κινδύνου, η έξυπνάδα, η γενναϊότητα και το αποφασιστικό.

—Ελάτε, παιδιά, τους είπε· σκομπιστήτε τώρα κι' ακούστε τι θα σας πῶ. Πρέπει νάχετε και λίγη νεροπή και να μην κάθεστε να κλαίτε σά μωρά... Ορίστε μας! έσεις τώρα πια δεν

είστε παιδιά. Έσύ, Χοιρομέρη, έκλεισες τα έρτά με τις τσελειαίες σαρδέλες. Έσύ, Αγκίστρη, θα κλείσης τα όχτῶ μεθαύριο με τις ρέγγες. Έσύ, Φουκιώτη, περπατάς στα δέκα. Έσύ, Πλημμύρη, σου γίνονται τα παπούτσια που φορεί ο μεγαλύτερος αδελφός σου σὶν ψάρεμα. Βλέπετε λοιπόν πως δεν είσαστε, δεν είμαστε παι-

διά. Και παρὰ να καθόμαστε ζαρωμένοι, στρωμένοι ο ένας κοντά σὶν άλλο, σαν τα πρόβατα όταν βλέπουν βροχή κι' άντάρα, κάλλιο άς θυμηθούμε πως έχουμε πατέρες θαλασσινοῦς και μίαν ήμέρα θα γίνουμε και μεις... Θέλετε να ξαναϊδῆτε το χωριό σας, να ξαναϊδῆτε τους γινείς σας και να φάτε πάλι σούπα λάχανο με λαρδί;... Εγώ σας το όπωσχομαι. Με τη συμφωνία όμως να κάνετε ό,τι θα σας λέω και να φέρναστε όχι σαν παιδιά παρὰ σαν άντρες.

—Ναι, ναι! φώναξαν όλα τα παιδιά. Πρόσταξε σύ και μεις ακούμε. Σύ είσαι, Κουπιός, ο καπετάνιος μας.

Τα είχε φιλοτιμήσει και ήλεκτρίσει ο λαμπρός λόγος του άρχηγού. Έπειτα, από μικρά, είχαν ακούσει τόσες ιστορίες για πλοία που έναυάγησαν και που οι ναύτες τους ρίχτηκαν 'ς άγνωστες στεριές. Όστε η φαντασία τους ήταν συνειθισμένη με τα φανερά δράματα του Ωκεανού. Είχαν έπίσης ακουστά κι' ήσαν άπάνω-κάτω τι κάνουν οι ναυαγοί σε τέτοιες δεινές περιστάσεις.

—Λοιπόν ωραία! έσακολούθησε ο καπετάν-Κουπιός. Αφού εγώ είμαι ο καπετάνιος, σεις είστε, πως το λένε; το έπιτελείν μου. Ελάτε λοιπόν να κάνουμε συμβούλιο και να σκεφθούμε τι είναι το καλύτερο να γίνει. Καθένας θα πῇ την ιδέα του κι' έπειτα θα κρίνουμε και θα αποφασίσουμε. Έτσι κάνουν 'ς όλα τα ναύαρχα. Λοιπόν, άρχίζει η συνεδρίαση. Σιωπή! Χοιρομέρη, έσύ θα μιλήσεις πρώτος.

Κι' ο Χοιρομέρης είπε:

—Έμένα ή ιδέα μου είναι πως πρέπει να ρίξουμε κανονιές, να τις ακού-

ση κανένα περαστικό πλοίο και νάρθη να μάς συμμαζώξη.

—Μα δεν έχουμε κανόνι, είπε ο Αγκίστρης.

—Ούτε μπαρούτι, είπε ο Πλημμύρης.

—Και τι με νοιάζει έμένα; αποκρίθηκε ο Χοιρομέρης. Με ρωτήσατε και σας είπα την ιδέα μου. Δεν σας έπιασα

«Έπεσαν κάτω κι' έγιναν μαλλιά κουβάρα.» (Σελ. 63, στ. 4)

—Καλά, καλά, σωπάστε! πρόσταξε ο Κουπιός. Έλα τώρα σύ, Μαρίδα! Είσαι τοσουλάκης μα το κεφαλάκι σου κόβει. Πες μας την ιδέα σου.

—Έμένα ή ιδέα μου είναι, άρχισε με την φιλή του τη φωνή ο μικρός Μαρίδας, είναι... πως ότι να γράψουμε ένα γράμμα που να λέξη το καί τ'. Έπε τα να το θάλλουμε μέσ' σε μια πο-

τλία. Έπειτα να ρίξουμε τη μποτίλια σὶν θάλασσα. Και το ρέμμα θα την πάη σὶν Πουλίγγο.

—Όραϊ! φώναξε ο Κουπιός. Τώρα είναι ή σειρά του Στέφανου. Έσύ, Στέφανε, τι έχεις να μάς πῇ;

—Εγώ, αποκρίθηκε ο Στέφανος. είμαι της γνώμης να βρούμε και να κόψουμε ένα μεγάλο δέντρο, να το σκάψουμε με τούς σουτιάδες μας, έπειτα να μπορούμε μέσα και να τυρίσουμε σὶν χωριό.

—Α, μπά! φώναξε ο Αγκίστρης. Αυτό δε γίνεται. Και που να βρούμε δέντρο έδω; Εγώ λέω πως πρέπει να φτιάξουμε μιάν... πως τη λένε;... να φτιαξουμε μιάν σχεδιά. Και έσπετε με τί; με τα σανίδια της βάρκας μας. Κι' έπειτα να ρίξουμε τον κόμπο και να ιδούμε ποιανού θα πείση για να φαγωθῇ πρώτος από τους άλλους.

Η πρότασή αυτή του Αγκίστρη έκανε το συμβούλιο όλο νάτῃ χάση και να τρεμάξη. Τα παδια δεν είχαν πολλογιθῇ ως τώρα πως μπορούσε να κατανήσουν σε τόση ανάγκη όποτε να φαγωθουν μετῶ τους! Τα κατέδα-

σαν λοιπόν, σάπασαν και συλλογίζονταν τη συμφορά τους. Κι' αυτός ακόμα ο καπετάν-Κουπιός.

(Έπεται συνέχεια)

Μετάφρασις Π. Ι. Φ. και Γ. Ε.

ΡΗΤΑ

11

Με θέληση κι' ύμνονη, Μπορεί κανένας να γενῇ Γραμματισμένος και σῆφός. Αλλά όμως, για νάξῇ, Στους άλλους να χριζῇ Πρέπει της γνώσης του το φῶς.

CHEF

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 206ου Διαγωνισμοῦ ὁμοίων. Αἱ λύσεις γίνονται μέχρι τῆς 1 Μαρτίου ἄλλα καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐφ' ὧν δὲν θὰ ἔχουν ὁμολογημένην ἀποδοτικότητα.]

99. Δεξιόγραφος

Ἄν ἐν' ἀπὸ τὰ σύμφωνα
Με ἀπρόσωπο συνδέσης
Ρῆμα, καὶ μετὰ τὰ δύο αὐτὰ
Κι' ἕνα φωνῆεν προσδέσης,
Τῆς Μικρασίας χώρα
Γνωστὴ θὰ βγῇ σὴ φώρα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Διδρῶν Οὐρανοῦ

100. Στοιχειόγραφος

Ἄν μιᾶς νήσου ἑλληνικῆς
Λείψη ἢ πρώτη συλλαβή,
Ἄλλῃ νήσος παρθενὸς
Στὸ Αἰγαῖο θὰ φανῇ.

Ἐστάλη ἀπὸ τ. Διαβολάνι τ. Ἡλιουπόλ

101. Στοιχειοτονόγραφος

Μᾶς ἔχεις μέσ' στὸ σῶμα σου.
Μᾶς ἀφαιρεῖς τὸ ἀρχικό
Καὶ μᾶς ἀλλάζεις τόνο;
Ἐκπληκτο βλέπει τόμμα σου
Μεγάλο Κράτος ναυτικό
Αἰοῦ δὲν εἶναι καὶ μονο...

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Δακρυπότ. Ζωῆς

102. Ἀναγραμματισμός

Ἐνδόξου ἐθνομάρτυρος
Κεφάλι παίρνω, μέση,
Καὶ τοὺς ἀλλάζεις θέση.
Κι' ἀμέσως οὔ γερὰ κατα
Ἀπὸ τὰ νεῖατα φτάνω...
Τὸ βλέπω καὶ τὰ χάνω!

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Καλαματ. Δουλοῦ

103. Ψαροκόμω

Ναυτιλιασταθοῦν οἱ ἀστερί-
κοι διὰ γραμμάτων ὥστε νάνα-
μνάσκωνται κατὰ σειρὰν: Μοῦ-
σα, Κράτος, μαγειρικὸν σκεῦος,
ἀρχαῖον ὄπλον, ζωϊκὴ οὐσία, ἀρ-
χαία πόλις, νῆσος τοῦ Αἰγαίου,
πόλις τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ Λίλης Θ. Λυκοτομάρου

104. Κρυπτογραφικὸν

1234567828 = Ἀυτοκράτωρ.
232812 = Χώρα
367128 = Εὐαγγελιστής.
43428 = Ἔπος.
5327168 = Θεός.
33128 = Πλοῖον
72368 = Διαφανές.
2673 = Βασιλεὺς.

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Παπαρούνας τ. Ἀργεῶ

105. Ἀριθμητικὸν Παίγνιον

Μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν, τῶν ὁ-
ποίων ἡ τάξις δὲν θάλλαχθῇ, νά
παρενθεθοῦν ἀριθμητικὰ σημεῖα
οὕτως, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον τῶν
ἡμειωθησομένων πράξεων νὰ εἶ-
ναι μηδέν,
8,6,2,10,5 + - X: = 0

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτόχου

106. Ἀκροστιχίς

Τάχιστα τῶν κάτωθι ζητουμέ-
νων λέξεων ἀποτελοῦν μεγάλην
πρωτεύουσαν:
1, Ἀγριὸν ζῶον 2, Βασιλεὺς
τῆς Ἑλλάδος 3, Ἄνεμος 4, Βα-
σιλεὺς τῶν Περσῶν 5, Ἀργοναύ-
της 6, Ἄγιος 7, Ὄρος τῆς Ἑλ-
λίδος 8, Ἀυτοκράτωρ ρωμαίων.
Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κομ. Μονεζαρίστου

107. Ἑλληποσύμφωνον

η - αι - ιευε

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καίριου Ἀστέρου

108. Γρίφος

ου	ου	ου	σω	σω
ου	εἰς	ου	σω	και
ου	τ	ου	σω	σε
ου	ου	ου	σω	σω
			σω	

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ματωμ. Δαφνόκλαδο

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

109. Charade

Mon premier se chante,
Mon second se sème.
Et mon tout se presente
Comme une douleur extrême.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀσπρούλας

110. Devinette

Qu'est-ce qui vient de la mer aux
montagnes et qui revient toujours à
la mer;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σαφροῦς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Π. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 40

568. Κεφαία (καί, Ρέα.).—569.
Πάστα - Πάσχα.—570. Ἀργολίς-
Γορτύλλας.

571. Θ 572. ΦΑΣΙΑ-

ΚΑΡ ΝΟΣ (ἀφασία,

ΜΥΣΙΑ σάνος, Ἰανός,

ΜΥΚΟΝΟΣ νάνος, ὄσιος).

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ 573. ΦΑ-ΤΝ-

ΠΑΝ [Φίλει τὴν παιδείαν] ΙΟΙ-

ΟΗΕΙ [Φίλοις βοηθεῖ]. (Φίλιππος,

ΛΟνδίνον, Τίτος, ΝΟρβηγία,

ΠΗλίκον, ΔΕλφοί, ΝΙΚολάος).—

574. Ρετσέλι. (ΒΡΕ ΤΣΕΛΙγκα.).

—575. Οἱ ἀστακοί. (ἀς τα κεῖ!)

—576. Ἡ περιέργεια εἶνε ἡ μήτηρ

τῶν ἐφευρέσεων.—577. Μ' ἔλυσες,

τὰ συγκατηρήριά μου! (μὲ λι σε,ς

τὰ συν - χαρή τυρί ἄμμου.) —578.

Prénom (pré, nom).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ
ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 4 (τὸ ἐλάχιστον τί-
μημα). Πέραν τῶν 10 λέξεων 40
λεπτά ἡ λέξις, μὲ κεφαλαία κατ. 60.
Ὁ χορηγὸς στίχος δραχμὰς 2.
Ἡ προκλητικὴ εἶναι ἀπαράδεκτη.

(ΚΓ' --- 185)

Κοκῶ, γι' αὐτὸ ποὺ σοῦπα δὲν
ἤμωνα σίγουρη. Ἐοὐ μπο-
ρεῖς. (πρώην) Σοφία Δαμολιν

(ΚΓ' --- 186)

Σ. Β. Ζ. Δ.

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν
Συνδέσεως Διηγήματος. Συμ-
μετοχὴ 20λεπτοῦ. Προθεσμία δι-
μήνης. Βραβεῖα τρία, Δίσις: Εὐ-
άγγ. Μάγγον, Πλατεῖα Μητροπό-
λεως 11, Ἀθήναι.

(ΚΓ' --- 187)

Γάτε Γράμμε, ἔχεις τὴν ὑποστή-
ριξι μὰς καὶ ἀπὸ ἄλλες φιλε-
λεύθερες. Ἡβη

(ΚΓ' --- 188)

ΤΡΕΛΛΗ ΠΕΤΑΔΟΥΔΑ, ἀλ-
ληλογραφικός Γράμματε: Σμυρ-
ναῖον Μάρτυρα, p. r. Ἀθήνας.

(ΚΓ' --- 189)

ΑΡΧΙΔΙΑΒΟΛΟΣ

(ΚΓ' --- 190)

Διαγων. ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΟΥΣ Π-
ΠΕΡΣ. Προκηρύσσω διαγωνι-
σμόν Μ. Μυστικών. Βραβεῖα: Α')
500 ἑκατομμύρια τῆς Βεγούμ,
χρυσόδατο, Β') Στέλλα Βιολάντη,
Γ') Φοιτηταί, Γρ. Ξενοπούλου.
Προθεσμία δέμημος συμμετοχὴ
50λεπτοῦ. Στείλατε ὅλοι καὶ ὅλες
στὸν Κόκκινο Κρίνο, p. r. Ἀ-
θήνας.— ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΠΠΕΥΣ

(ΚΓ' --- 191)

Παιδιά! Ψηφίστε ΦΑΝΑΤΙΚΑ
μόνο τὴν Ἠλιόγεννητη! Ζή-
τω ἡ ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗ. 700 ψή-
φοι ἀπὸ ἐμὲ καὶ τὴν παρὰ...

Φλόκκος καὶ Σία

(ΚΓ' --- 192)

Ἡ Ἀπάντησις στὸ ποιήμα μὲν
καὶ αἰνιγμα: Ρίτα, Ταρί.
Τρία καὶ ἡ θυμωμένη Ρίτα.

Φλόκκος

(ΚΓ' --- 193)

Φούξια, πολὺ εὐχαρίστως στέλ-
λω.

(ΚΓ' --- 194)

Διαγωνισμός ΑΒΙΟΡΕΤΤΑ ἀγρά-
φων καρτῶν: Προθεσμία μη-
νιαία. Βραβεῖα τρία. Δίσις: Μα-
ρία, Ἀβέροφ 7-Γ, Ἀθήναι.

(ΚΓ' --- 195)

ΤΡΟΥΓΕΡΑ, εἶσαι «λόγια» Ἔργα
Τζέρο!... Συγκατηρήρια! Χα χα
χα! Πειράχτηκες; — ΠΑΝΟΥΚΛΑ

(ΚΓ' --- 196)

ΚΡΑΤΟΣ τῆς ΣΜΥΡΝΗΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΦΙΛΟΛΟΓ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Γραψατε μίαν ἐρώτησιν τῶν
Μ. Μυστικῶν μαζὶ μὲ τὴν
ἀπάντησιν. Αἱ τέσσαρες καλύτεραι
θὰ βραβευθοῦν πρωτότυπα. Προ-
θεσμία δέμημος. Ὑποστηρίζει, μὲ
750 ψήφους ἐξησφαλισμένους, τὰ
ψευδώνυμα:

ΑΡΧΙΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΑΛΟΓΟΜΥΓΑ

(ΚΓ' --- 197)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΝΤΙΤΗΤΟΣ»

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ: ΚΟΥΤΣΟΥ-

ΜΠΙΝΑ! Θεραπευτήριον Κερ-

κύρας σὲ δέχεται. Γράφομεν,

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Ζαχαριουστράς: Ἀδάμης, Μισ-

σισιπής: Μαδανιάν, Ρέξ, Τολστόι:

Τούμπας, Χρυσὸ Ἰεφουρί: Μετα-

ξίς, Ἀκράτιτο Γέλιο: Σκρου-

μπελος, Κομης Ἐράχ, Πληγω-

μένος Δέων: Γεωργαντίς, Υἱός

Ἰονίου: Διναρδάτος, Ἡπειρωτο-

πούλα: Μαρκάτου.

ΧΟΛΕΡΑ

(ΚΓ' --- 198)

ΔΙΑΒΟΛΙΚΗ ΠΑΡΕΑ

ΛΑΡΥΕΤΑΙ ΜΕ ΔΙΑΒΟΛΙΚΟΝ ΣΚΟ-

ΠΟΝ: Ὁ θέλων πληροφορίας

ἀκριβεστέρως ἄς γράψῃ μεσφ

Διαπλάσεως. Δητοῦνται ἀντιπρό-

σωποι. Συμμάχομε με ἀκολου-

θοῦντας τοὺς σκοποὺς μας. Προ-

σεχῶς διαγωνισμοί.

ΑΡΧΙΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΜΑΥΡΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΣΤΑΧΤΗΣ ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΨΗΦΟ! ΨΗΦΟ! τῶν ΑΡΧΙΔΙΑΒΟΛΩ

(ΚΓ' --- 199)

ΕΛΠΙΔΟΠΛΕΧΤΗ ΠΟΡΦΥΡΑ

Ψηφίζουν οἱ εὐγενεῖς ψυχές

(ΚΓ' --- 200)

Υ ΠΑΣΧΟΥΣΑ ΕΛΛΑΣ

Υπομνήσια Κραταῖς Ὁμοσπονδ.

(ΚΓ' --- 201)

Σ ὁλόλογος Ἑλπίνηςος Κέρκυ-

ρα. Γράψατε μέσφ Διαπλάσε.

(ΚΓ' --- 202)

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Πρόεδρος: Καριώτογλου, Ἄ
πρόεδρος: Χρυσανθόπου
Γραμματεὺς: Σινανίδου, Τ
Νικολαετῆς, Σύμβουλοι: Κ
θανάσης, Ποντίφης, Νικολ
Δίσις: Δανάην Σινανίδου, Σ
Βαδύ.

(ΚΓ' --- 203)

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Διαγωνισμός εὐθυμογραμ-
τος. Βραβεῖα δύο: Λόγι
Πλώρης, Ἰῆα τὴν Πατρίδα.

(ΚΓ' --- 204)

ΜΕΓΑΛΗ ΙΔΕΑ

Στὸ Δημοψήφισμα

ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΟΜΙΧΑΝ

βαρετοὶ εἰσάστε. Ὑποτι

τε ἕως τὸ 9ο φύλλο. Στὸ 10

τομιάζω πρωτότυπο ξεσκεπ

ΤΡΟΥΓΕΡΑ

(ΚΓ' --- 206)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Ἑλλ. Γραμ-

τοσῆμον. Βραβεῖον. Προ

σμία δέμημος. Γεώργ. Ἀγγε

Ἁγίου Κωνσταντίνου, 52, Ἀθ

(ΚΓ' --- 207)

Α καλανθῆς, εὐχαριστῶ διὰ

μὰς εὐχὰς σου. Ἀλληλο

φοῦμε; Ἀνταλλάσσομε c.p.

ριμένω.

(ΚΓ' --- 208)

Θέκλα, Θέλμα, Μιράντα, Μ

σα, Καρόλotta, Ἰππόλυτε,

ταλλάσσομε Μ. Μυστικά;

Ἀβιο

(ΚΓ' --- 209)

Προκηρύσσω διαγωνισμὸν

γῆματος καὶ c.p. Προθε

δέμημος. Θέμα ὁποιοδήποτε.

λίτερα βραβευθῆσονται ἐπα

Δίσις: Ἰωάν. Κυριαζήν, Θ

ΟΛΟΙ ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΟΛΕΣ

(ΚΓ' --- 210)

Επιθυμῶν νὰ κάμω ἕνα κα

λεῦκωμα, θὰ ἤθελα ὁσα

πλασόπουλα, ἔχουν τὴν εὐχ

στην νὰ μοῦ στείλουν ἕνα

τραδιὸν των. Ἀπαντῶ ἀμέσως

ΠΙΣΤΙΣ—ΠΑΤ

(ΚΓ' --- 211)

Παναχῶ Παρῶν γραμματ

στεῖλα, ἀπάντησιν δὲν ἔλ

διατί; Νύμφη τοῦ Δάσους,

συνάντησιν τοῦ τράμ ἔστειλα

πιστολὴν; νῆχαριστήσῃν διὰ

γνωριμίαν περιμένω ἀπάντη

Κερανοβόλος Ἰαπ

(ΚΓ' --- 212)

Ἀποτελέσματα διαγωνισμοῦ

Ἐβραβεύθη ὁ Ἀρατος. Τ

λοιποὺς εὐχαριστῶ θερμῶς.

Βεῖον στέλλω. Κ. Χρηστά

(ΚΓ' --- 213)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΘΡΑΚ

Χρόνια πολλά καὶ εὐτυχισ

σὲ εὐχόνται ὅλοι οἱ ΚΙΝΕΣ

(ΚΓ' --- 214)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΘΡΑΚ

Χρόνια πολλά

ΔΟΝ ΚΟΛΟΚΥΘΑ

ΔΟΝ ΚΑΡΦΟΥΖΑ

ΔΟΝ ΠΕΠΟΝΑΚΗΣ

(ΚΓ' --- 215)

Ολοι δότες τὴν ψῆφον σας

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔ